

mere demoraliserende Drif, om det er en Opgave, man skal være glad ved at gennemføre, og om det er Resultater, man skal glæde sig over — ja, det turde være stor Tvivl undertastet. Ligesaa er det gaaet med de Resultater af sidste Vinters Lovgivning, som Sommeren har fremvist. Ogaa dem var det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkrets særdeles glad ved. Jeg ser paa den Sag med egne Øjne: jeg har ikke fundet noget saa overordentlig glædeligt derved. Jeg har i Sommerens Løb skrevet ikke saa ganske saa Andragender til Amtet for forskellige, som ere blevne tilfidesatte, og jeg har derved gaaet haft Anledning til at se, hvorledes Kommunerne have været taget deres Hverv paa dette Omraade. Man har faaet ganske mærkværdige Ting at se, men jeg skal ikke komme ind paa disse Enkeltheder; dem vil man jo sagtens kunne gøre sig bekendt med hver i sin Krets, og disse Kendsgerninger ville nok tale. Ser man imidlertid paa de Summer, der ere blevne bevilgede, bevæge de sig mellem 40—60—70 Kr. i Gennemsnit til hver, og naar man ser bevilget Alderdomsundersøttelser paa 25 Kr. til ældre Følk, som intet kunne bestille, fristes man da ikke til at sige, at naar de kunne tigge eller hulle sig igennem til det øvrige Beløb, som de skulle have at leve for, kunne de sandelig ogsaa tigge eller hulle sig til det Beløb, som de saa ved en saadan Alderdomsforfølgelse. Naar man har set den Maade, hvorpaa der er gjort Stel mellem de forskellige Andragender, ser man — som jeg i ethvert Fald ser paa det — at Frugten for at lægge det over i Kommunernes Hænder har fundet sin Vekræftelse gennem denne Sommers Resultater. Jeg staar altsaa paa det sit modsatte Standpunkt af det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkrets (Vojen). Det har ogsaa vist sig, at Kommunerne have opfattet denne Løvs Administration paa vidt forskellig Maade. Man kan nævne forskellige Kommuner, som ligge lige Kjos op ad hinanden, og hvor der dog er en himmelvid Forskel i den Maade, hvorpaa de administrere denne Lov. Der er en Kommune i Nabolaget af Aarhus, som har udført denne Lov paa en ret tilfredsstillende Maade. Jeg behøver kun at nævne, at den Gennemsnitssum, der er bevilget, gaar op til 111 & 112 Kr., saa at man ser, at det er en ret tilfredsstillende Maade, hvorpaa denne Kommune er gaaet frem. Men en Nabolokommune er gaaet meget langt ned. Da jeg sidste Gang skrev et Andragende til Amtet, var det for et Ugtepar fra denne Kommune, nemlig for en Mand paa noget over 60 Aar med en Kone paa over 63 Aar, men der

blev svaret, at han var arbejdsdygtig endnu og kunde tjene en Daglon, og da dernæst hans Hustru endnu var i en yngre Alder, kunde der ikke tilkomme dem nogen Alderdomsundersøttelse. Mig forekommer dette at være en Haan, at sige om en Kvinde paa 63 Aar, at hun endnu er i en yngre Alder. Saaledes er mit Syn paa de Resultater, som Sommeren har bragt af sidste Vinters Resultater, og det er det sit modsatte af det, som det ærede Medlem af Præsto Amts 6te Valgkrets har udtalt.

Jeg skal imidlertid, som sagt, ikke fordybe mig videre i disse Forhold, trods al den Anledning, der kunde være dertil; men jeg vil gaa over til at tale om det, som er min Opgave her i Dag, nemlig hvorledes Staten forholder sig overfor sine Arbejdere. Det var det, som jeg omtalte sidste Aar ved samme Tid, nemlig ved Finanslovens første Behandling, og det er det, jeg igen kommer tilbage til i Aar, thi paa dette Omraade er der saa uhyre meget at klage over. Det burde jo være saaledes, at Staten i sit Forhold til sine Arbejdere stod som et Mønster for Arbejdsgivere, saaledes, at Arbejderne med Berettigelse kunde pege hen paa Staten og sige: Saaledes lønner Staten sine Arbejdere, saaledes behandler Staten sine Arbejdere, og saaledes bør ogsaa de private Arbejdsgivere behandle deres Arbejdere. Men Forholdet er langt fra dette. Forholdet er dette, at naar man ret kommer ind i disse Sager, vil man finde, at Staten som Arbejdsgiver lønner sine Arbejdere meget usjelt. Jeg skal ligesom sidste Aar give et enkelt Eksempel, ikke just fordi jeg vil drage dette eller hint frem, men kun for at drage et Eksempel ud af Flokken for at vise de Herrer, hvorledes Staten lønner sine Arbejdere. Naar ærede Medlemmer en Gang komme ind et eller andet Sted paa Landet, gaa da ind i et Banevogterhus, set Dem ned og faa en lille Samtale med den Mand, der sidder der inde. Naar De da spørge ham ind, vil han med Beredvillighed lade Dem vide, hvorledes han lever sit Liv, hvorledes hans Løn og hans hele Forhold er. Saaledes gjorde jeg forleden Dag ganske paa maa og saa. Jeg gik ind i et Banevogterhus og talte med Manden. Hans Forhold i det hele taget er følgende: Arbejdstiden er fra 6—6, altsaa 12 Timer, den ene Dag, den anden Dag fra 6—12, altsaa 18 Timer. Saaledes starter Arbejdet Søndag og Hverdag, mellem hinanden, hver anden Dag 12 Timer og hver anden Dag 18 Timer. Han har ingen Spise- og Hviletid, sin Mad nyder han i Vogterhuset. Denne Banevogter har nemlig sit